

ВИСНОВОК
антикорупційної експертизи проекту постанови Кабінету Міністрів
України «Деякі питання використання коштів, що надходять для надання
гуманітарної допомоги державам Африки та Азії»

Картка проекту

Розробник проекту постанови: Міністерство аграрної політики та продовольства України (Мінагрополітики)	Мета проекту постанови – врегулювання питань надання гуманітарної допомоги державам Африки та Азії з метою акумулювання благодійних коштів від донорів для надання гуманітарного зерна державам Африки та Азії, упорядкування надходження таких коштів та їх використання	Проект постанови надіслано відповідно до § 37 ² Регламенту Кабінету Міністрів України
--	---	--

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами антикорупційної експертизи проекту постанови Національне агентство встановило корупціогенні фактори, які зумовлюють потребу в його доопрацюванні, а саме:

1) непрозорість процедур здійснення закупівлі зерна для надання гуманітарної допомоги державам Африки та Азії, що може стати наслідком неефективного використання коштів, які надходять від фізичних та юридичних осіб, резидентів і нерезидентів як благодійна пожертва, гуманітарна допомога, гранти та дарунки з метою надання відповідної гуманітарної допомоги;

2) правова невизначеність заходів реагування Мінагрополітики на отриману від Державного агентства меліорації та рибного господарства України (Держрибагентство) інформацію про рух коштів з офіційного рахунку.

Опис виявлених корупціогенних факторів

1. Перевищення законодавчо встановлених повноважень органу державної влади чи органу місцевого самоврядування

Проектом постанови пропонується затвердити Порядок використання коштів, що надходять для надання гуманітарної допомоги державам Африки та Азії (далі – проект Порядку).

Положеннями п. 4 проекту Порядку встановлено, що перелік держав, яким надається гуманітарна допомога у вигляді зерна українського походження, обсяг такої гуманітарної допомоги та процедура її закупівлі визначаються окремими рішеннями Кабінету Міністрів України на підставі пропозицій Міністерства закордонних справ України (МЗС).

Однак відповідно до абз. 2 ч. 1 Положення про Міністерство закордонних справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 281, МЗС є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері зовнішніх зносин.

Відтак надання права МЗС формувати пропозиції щодо обрання процедур закупівлі зерна українського походження не відповідає його сфері компетенції.

Додаткове надання права Кабінету Міністрів України окремими рішеннями встановлювати *процедури закупівлі* зерна українського походження збільшує дискреційні повноваження відповідного органу та може стати передумовою застосування індивідуальних підходів при обранні процедури закупівлі за кожним окремим запитом у необхідності надання відповідної допомоги.

Наразі єдиним нормативно-правовим актом вищої юридичної сили, який визначає правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад, є Закон України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон).

Метою цього Закону є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції.

Як наслідок, процедура здійснення закупівель зерна українського походження в цілях надання гуманітарної допомоги державам Африки та Азії повинна відбуватися з дотриманням принципів здійснення публічних закупівель, визначених у ч. 1 ст. 5 Закону, а саме:

- добросовісна конкуренція серед учасників;
- максимальна економія, ефективність та пропорційність;
- відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель;
- недискримінація учасників та рівне ставлення до них;
- об'єктивне та неупереджене визначення переможця процедури закупівлі/спрощеної закупівлі;
- запобігання корупційним діям і зловживанням.

Здійснення закупівель зерна українського походження в цілях надання гуманітарної допомоги державам Африки та Азії поза межами правового регулювання Закону може призвести до неефективного використання коштів та корупційних зловживань.

Рекомендації НАЗК:

у п. 4 проекту Порядку слова «процедура її закупівлі» виключити;

п. 4 проекту Порядку доповнити новим абзацом, передбачивши необхідність проведення закупівлі зерна українського походження для надання гуманітарної допомоги державам Африки та Азії, а також послуг, необхідних для надання відповідної гуманітарної допомоги, з обов'язковим дотриманням законодавства у сфері публічних закупівель, зокрема в умовах дії правового режиму воєнного стану.

2. Відсутність переліку видів, форм рішень, що приймаються суб'єктом владних повноважень, а також строків і порядку прийняття рішень у будь-якій сфері правового регулювання, крім надання адміністративних послуг

У п. 6 проекту Порядку встановлено, що інформація про рух коштів з офіційного рахунку Держрибагентством подається Мінагрополітики щодвятижні.

Однак положеннями зазначеного пункту проекту Порядку не врегульовуються питання щодо заходів реагування Мінагрополітики на отриману інформацію.

Зазначене порушує принцип принципу юридичної визначеності як складового принципу верховенства права, закріпленого в ст. 8 Конституції України, встановлює засади роботи державних органів у непрозорий спосіб, а також може призвести до формального виконання повноважень органу за відсутності належних заходів реагування на можливе неякісне виконання завдань.

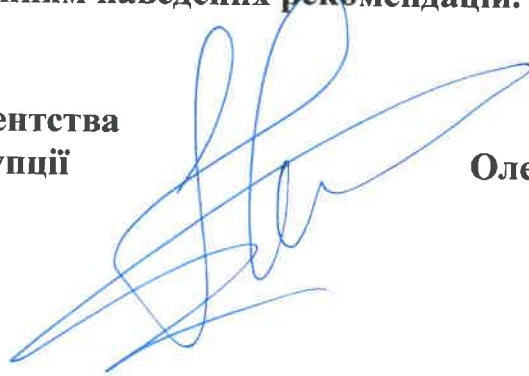
Рекомендація НАЗК:

у п. 6 проекту Порядку передбачити заходи, які вживає Мінагрополітики за результатом отримання інформації від Держрибагентства про рух коштів з офіційного рахунку.

Висновок:

проект постанови містить корупціогенні фактори та потребує доопрацювання з урахуванням наведених рекомендацій.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ